

KOMPETENCJE

KLUCZOWE

Modyfikacja na rok szkolny 2021/2022

Opracowanie:

mgr Tatiana Sawicka

mgr Gabriela Jesińska

KOMPETENCJE KLUCZOWE

Informacje o wdrażaniu kompetencji kluczowych regulują następujące dokumenty:

- *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 11 sierpnia 2017r. w sprawie wymagań wobec szkół i placówek*
- *Zalecenia Rady Europejskiej z dnia 22 maja 2018r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017r. w sprawie nadzoru pedagogicznego*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 29 maja 2019r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu dokonywania oceny pracy nauczycieli*
- *Rozporządzenie MEN z dnia 26 lipca 2018r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli.*

Nowa podstawa programowa zawiera szereg wytycznych, do których należy między innymi kształtowanie i rozwijanie kompetencji kluczowych. Jest to połączenie wiedzy, umiejętności i postaw uważanych za niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia.

- Wyraz **kompetencja** pochodzi od słowa łacińskiego *competentia* i oznacza odpowiedniość, zgodność, uprawnienie do działania.
- **Kompetencje kluczowe** definiowane są, jako połączenie wiedzy, umiejętności i postaw odpowiednich do sytuacji.
- **Kompetencje kluczowe** to te, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia.

Okres dzieciństwa, to ciekawość świata i szybkie tempo rozwoju. Pierwsze lata edukacji dzieci decydują w znacznym stopniu o jego dalszym funkcjonowaniu, to wtedy kształtują się możliwości intelektualne i rozwijają się predyspozycje do uczenia się. Wiedza, postawy i umiejętności, które małe dzieci zdobywają w przedszkolu, procentują w edukacji szkolnej, dlatego od najmłodszych lat powinniśmy rozwijać umiejętności kluczowe.

Kompetencje zdefiniowane w Zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z 18 XII 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie jako połączenie:

- wiedzy,
- umiejętności,
- postaw odpowiednich do sytuacji.

Oznacza to, że kompetencje polegają przede wszystkim na umiejętnym stosowaniu posiadanej wiedzy przy wykorzystaniu umiejętności i zdolności:

- 1.porozumiewanie się w języku ojczystym.
- 2.porozumiewanie się w językach obcych.
- 3.**kompetencje** matematyczne i podstawowe **kompetencje** naukowo-techniczne.
- 4.**kompetencje** informatyczne.
- 5.umiejętność uczenia się.
- 6.**kompetencje** społeczne i obywatelskie.
- 7.inicjatywność i przedsiębiorczość.
8. świadomość i ekspresja kulturalna.

Wszystkie kompetencje kluczowe uważane są za jednakowo ważne, ponieważ każda z nich może przyczynić się do udanego życia we współczesnym społeczeństwie.

CELE KSZTAŁCENIA DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

- Wspomaganie dzieci w rozwijaniu uzdolnień oraz kształtowanie czynności intelektualnych potrzebnych im w codziennych sytuacjach i dalszej edukacji.
- Budowanie systemu wartości, w tym wychowywanie dzieci tak, aby wiedziały, co jest dobre, a co złe.
- Kształtowanie w dzieciach odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach, w tym także do znoszenia różnych niepowodzeń i porażek.
- Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, niezbędnych w poprawnych relacjach z innymi dziećmi i dorosłymi.
- Stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych.
- Troska o zdrowie dzieci i ich sprawność fizyczną, zachęcanie do uczestnictwa w zabawach i grach sportowych.
- Budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych.
- Wprowadzanie dzieci w świat wartości estetycznych i rozwijanie umiejętności wypowiedzania się poprzez muzykę, małe formy teatralne i sztuki plastyczne.
- Kształtowanie u dzieci poczucia przynależności społecznej (do rodziny, grupy rówieśniczej i wspólnoty narodowej) oraz postawy patriotycznej.
- Zapewnienie dzieciom szans na lepszą edukację poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności, a także uczenie tych wiadomości i umiejętności, które są ważne dla edukacji szkolnej.

CHARAKTERYSTYKA WIEKU PRZEDSZKOLNEGO

- Pojawia się problem opuszczenia domu rodzinnego.
- Kształtuje się samodzielność.
- Nabywa się umiejętności radzenia sobie w typowych sytuacjach.
- Pojawia się konieczność funkcjonowania w grupie rówieśniczej.
- Rozwijają się zmysły, wyobraźnia i intelekt.
- Nabywa się umiejętności kontrolowania emocji.
- Przygotowują się do szkoły.
- Pojawiają się nowe kategorie poznawcze, tj.: myślenie słowne, początki myślenia intuicyjnego.
- Dynamiczny rozwój mowy pozwala na poszerzenie wiedzy o otoczeniu, pojawia się zdolność ujmowania rzeczywistości w czasie przyszłym, teraźniejszym i przeszłym, dostrzega się odmienności poglądów innych osób.

PODSTAWY KOMPETENCJI KLUCZOWYCH

Naturalne procesy, jakim podlega dziecko w okresie przedszkolnym, pozwalają na jego stymulację w kierunku kształtowania kompetencji kluczowych.

Wraz z procesami rozwojowymi dziecka tworzą się podstawy poszczególnych kompetencji kluczowych, np.:

- rozwój mowy i poszerzanie się czynnego słownika pozwala na rozwijanie porozumiewania się w języku ojczystym i języku obcym oraz kompetencji społecznych i obywatelskich,
- zabawa jako podstawowa aktywność dziecka kształtuje inicjatywność, przedsiębiorczość, świadomość i ekspresję kulturalną,
- ciekawość i zadawanie pytań są podstawą do rozwoju kompetencji matematycznych i podstawowych kompetencji naukowo-technicznych oraz umiejętności uczenia się.

Etapy rozwoju dziecka przedszkolnego i zależności między naturalną aktywnością, bezpośrednimi potrzebami i możliwościami dziecka - kształtują kompetencje kluczowe.

ROLA ZABAWY W ROZWIJANIU KOMPETENCJI KLUCZOWYCH

Zabawa staje się w wieku przedszkolnym **podstawową aktywnością dziecka** – źródłem jego wiedzy o świecie, identyfikatorem postaw moralnych, podstawą do rozwoju słownictwa oraz rozwoju intelektualnego, a także okazją do zawierania i podtrzymywania relacji społecznych z rówieśnikami i dorosłymi, – w której toku dziecko mimowolnie, w sposób całkowicie naturalny zdobywa wiedzę i umiejętności.

KOMPETENCJE KLUCZOWE

A

PODSTAWA PROGRAMOWA WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego kładzie nacisk na rozwijanie kompetencji kluczowych.

Kształtowanie kompetencji w placówce przedszkolnej ma wyjątkowy charakter. Z jednej strony ma na celu wyposażenie dziecka w odpowiednią wiedzę, a z drugiej – dostarczenie okazji, które pozwolą wyrobić w nim odpowiednie nawyki i zdobyć umiejętności praktyczne, a także przez działanie umożliwią kształtowanie odpowiednich postaw.

Na tym etapie rozwojowym i edukacyjnym na szczególną uwagę zasługują:

- modelowanie,
- naśladowanie pozytywnych wzorców,
- świadome tworzenie sytuacji pozwalających na aktywne uczestnictwo, odczuwanie i eksplorację dostępnej przestrzeni z zastosowaniem zasad indywidualnego podejścia do każdego dziecka.

POROZUMIEWANIE SIĘ W JĘZYKU OJCZYSTYM

Jest to zdolność do codziennego komunikowania się dziecka w środowisku przedszkolnym z dorosłymi i innymi dziećmi (np. komunikowanie własnych potrzeb, emocji). Przyjmuje się, że dziecko kończące wychowanie przedszkolne powinno umieć opowiadać o zdarzeniach z przedszkola, odpowiadać na pytania, wyjaśniać własną przynależność do rodziny, grupy, narodu.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA

Codziennie wspomaganie rozwoju mowy poprzez:

- słuchanie utworów literackich czytanych zarówno przez nauczyciela, jak i zaproszonych gości,
- rozwijanie mowy czynnej, rozumienia poleceń, wypowiedzi spontaniczne i kierowane,
- ćwiczenia pamięci odtwórczej, nauka wierszy, ról,
- odgrywanie scenek (drama, zabawy paluszkowe, teatr kukiełkowy, pacynki),
- występy artystyczne dzieci w uroczystościach przedszkolnych, imprezach ogólnoprzedszkolnych, międzyprzedszkolnych, występy świąteczne „Jasełka” teatralne, przed rodzicami (recytowanie wierszy, śpiewanie piosenek z repertuaru dziecięcego, hymnu Polski),
- udział dzieci w konkursach recytatorskich,
- zapewnienie wsparcia logopedycznego w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,

- prowadzenie codziennych różnorodnych zabaw logopedycznych (**zabawy artykulacyjne, oddechowe, logorytmiczne**) dla całej grupy,
- **ćwiczenia usprawniające „rękę” – jako przygotowanie do nauki rysowania i pisania** (np. plastelina, ciastolina, gazety, masa solna, **różne masy plastyczne**, kształtki sensoryczne i inne),
- wprowadzanie liter **przez zabawę**, naukę czytania prostych wyrazów i zdań, ćwiczenia usprawniające analizę i syntezę słuchowo-wzrokową (**stosowanie różnorodnych metod nauczania w procesie nauki liter**),
- **usprawnianie motoryki małej i ćwiczenia grafomotoryczne** (kreślenie szlaczków literopodobnych na różnorodnym podłożu, kreślenie liter po śladzie i samodzielnie, tworzenie liter z materiału przyrodniczego),
- kontakt z żywym słowem:
 - nauczyciel wg tematyki kompleksowej,
 - w ramach akcji „*Cała Polska Czyta Dzieciom*” – spotkania z ciekawymi ludźmi,
 - biblioteczki w każdej sali – codzienny kontakt z literaturą dla dzieci,
 - **realizacja projektu „Dzień z książką”**- przynoszenie przez dzieci w każdą środę swoich ulubionych książeczek i czytanie ich przez nauczyciela,
 - warsztaty biblioteczne,
 - **obchody Światowego Dnia Książki**,
 - **czytanie bajek, opowiadań, wierszy**,

- współpraca z biblioteką im. „Pana Kleksa”, Mediateką, „**Biblioteką Bromby i przyjaciół**” – **wypożyczanie książek, czytanie bajek dla dzieci.**

POROZUMIEWANIE SIĘ W JĘZYKACH OBCYCH

W ramach realizacji zadań z tego obszaru dzieci uczestniczą w zaplanowanych zajęciach z języka niemieckiego (5 grup) i angielskiego (3 grupy). W każdej grupie zajęcia odbywają się raz w tygodniu.

W roku szkolnym 2021/2022 w przedszkolu jest realizowany projekt EFS pt. „*Potrafię wszystko*” w ramach którego prowadzone jest kółko kompetencji językowych „**Mówimy po angielsku**”.

Przygotowanie dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym opiera się na wprowadzaniu zabaw językowych, używaniu prostych zwrotów w języku obcym w sytuacjach codziennych – w zabawie i nauce, ukazywaniu korzyści, jakie wynikają z umiejętności posługiwania się językiem obcym.

Przyjmuje się, że dziecko kończące przedszkole rozumie i reaguje na proste polecenia w języku obcym, a przygotowanie do posługiwania się językiem obcym odbywa się przez zabawę.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA

W ramach realizacji zadania z tego obszaru dzieci uczestniczą w grupowych zajęciach języka niemieckiego i angielskiego raz w tygodniu ok. 30 minut.

Dodatkowo dzieci ze wszystkich grup uczą się języka angielskiego w formie prowadzonego kółka kompetencji językowych „*Mówimy po angielsku*” wg ustalonego harmonogramu.

Podczas zajęć przedszkolaki poznają i utrwalają podstawowe słowa i zwroty w języku niemieckim i angielskim (np. *podają swoje imię, wiek, określają nastrój, liczą, nazywają kolory, części ciała, ubrania, podają nazwy zwierząt, części garderoby, uczą się prostych piosenek*). Zajęcia prowadzone w formie zabawy z elementami ruchu (grupowe lub w parach), dzieci uczą się treści piosenek, prezentowane są historyjki obrazkowe, scenki dramatyczne, z wykorzystaniem TIK.

W ramach rozwijania inteligencji językowej poprzez różne formy obcowania z literaturą w przedszkolu prowadzone są także działania językowe pt. „Czytamy dzieciom”. Nauczycielki prowadzące naukę języków obcych również raz w miesiącu czytają dzieciom bajki w różnych językach, tj. niemieckim i angielskim. Ilustracje do bajek i opowiadań wyświetlane są na tablicy multimedialnej lub na ekranach komputerów znajdujących się w grupach.

KOMPETENCJE MATEMATYCZNE I PODSTAWOWE KOMPETENCJE

NAUKOWO – TECHNICZNE

Kompetencje matematyczne są realizowane na etapie wychowania przedszkolnego między innymi w postaci rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji.

Podstawowe kompetencje naukowo-techniczne odnoszą się do opanowania, wykorzystywania i stosowania wiedzy oraz sposobów i metod objaśniających świat przyrody przez: eksperymentowanie, obserwowanie zjawisk, sprawdzanie, majsterkowanie, zajęcia w szklarni przedszkolnej, powtarzanie procedur i instrukcji oraz weryfikowanie wiedzy i odnoszenie jej do codziennych sytuacji, które dziecko zna.

W roku szkolnym 2021/2022 w przedszkolu jest realizowany projekt EFS pt. „Potrafię wszystko” w ramach którego dzieci uczestniczą w następujących kółkach zainteresowań, tj.:

- 1. kółko informatyczne „Mały przedszkolak koduje i programuje”,**
- 2. kółko badawcze „Mały badacz i naukowiec”.**

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA

1. Kompetencje matematyczne:

- codzienne zabawy w przeliczanie, klasyfikowanie, mierzenie, ważenie, przelewanie płynów, przesypywanie, rozumienie pojęcia czasu, rozróżnianie stron – lewa, prawa, rozmieszczenie przedmiotów w przestrzeni,
- zabawy materiałem przyrodniczym (dary jesieni, warzywa, owoce, nasiona, patyki, szyszki itd.) służący dzieciom do wielu ciekawych zajęć i zabaw ruchowych, dydaktycznych, manipulacyjnych, dotykowych, obserwacyjnych,
- realizacja ćwiczeń z programu prof. E. Gruszczyk-Kolczyńskiej – DZIECIĘCA MATEMATYKA (m.in. przeliczanie, porównywanie liczebności, stosowanie liczebników porządkowych, orientacja w schemacie ciała i w przestrzeni oraz na kartce, pomiary długości, klasyfikowanie, przekształcanie, rytm, następstwo czasu),
- ćwiczenia, zadania, zabawy eksperymentalno-doświadczalne, kulinarne.
- eksperymenty badawcze z wodą, płynami, powietrzem, magnesami, masami plastycznymi itd. oraz poznawanie podstawowych praw fizycznych i chemicznych.

2. Kompetencje naukowo-techniczne – codzienne działania:

- obserwacje zjawisk atmosferycznych, przyrodniczych,
- prowadzenie kalendarza pogody, obserwacja zjawisk pogodowych,

- porządkowanie sali zabaw po zakończonej zabawie, umiejętność utrzymywania porządku wokół siebie, pełnienie roli dyżurnego w grupach starszaków,
- prowadzenie czasowych „ogródków” w salach oraz stałych ogródków w szklarni od wiosny do jesieni,
- Realizacja projektu w szklarni przedszkolnej pt. *„Od ziarenka do roślinki”* (zajęcia z dziećmi prowadzone są od wiosny do późnej jesieni, porządkowanie szklarni, posługiwanie się narzędziami ogrodniczymi, rozumienie pojęcia kompostowania oraz wartości nawozowej kompostu),
- zabawy z mikroskopem, lupą itp.,
- zabawy z wykorzystaniem bezpiecznych narzędzi (kąciki majsterkowicza),
- zabawy eksperymentalno - doświadczalne (poznawanie podstawowych praw fizycznych, chemicznych), zajęcia plastyczne oraz zabawy z masami plastycznymi, wizualizacyjno-przestrzenne (warsztaty, zajęcia otwarte z rodzicami, zajęcia z robotyki, kodowania, programowania i td.), innowacje,
- czytanie z dziećmi instrukcji, weryfikowanie wiedzy i odnoszenie jej do codziennych sytuacji, które dziecko już zna i rozumie,
- Objaśnianie zasad i potrzeb stosowania higieny podczas trwania stanu epidemicznego w kraju, tj. prawidłowego i częstego mycia rąk, stosowania dezynfekcji rąk (u dorosłych), dostosowanie się do zasad istniejących w każdej grupie, np. po zabawie odkładanie zabawek, książeczek i gier do pudełka z napisem: **do dezynfekcji**.
- wycieczki edukacyjne do lasu i parku.

KOMPETENCJE INFORMATYCZNE

Dziecko w wieku przedszkolnym stopniowo i pod kontrolą wprowadzane jest w przestrzeń wirtualną, przez co zyskuje możliwość rozwijania wszystkich pozostałych kompetencji kluczowych.

Podstawa programowa zachęca do umożliwienia dziecku podejmowania samodzielnej aktywności poznawczej, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOŁA

W codziennej pracy:

- wykorzystywane są narzędzia TIK (np. magnetofon, rzutnik, laptopy, tablice multimedialne znajdujące się w 6 grupach, 1 tablica multimedialna w Sali rytmicznej, dywan interaktywny z grami i programami rewalidacyjnymi również dla dzieci z SPE, komputery),
- wykorzystywanie Internetu – oglądanie prezentacji, filmów edukacyjnych, słuchanie utworów muzycznych,
- programy komputerowe do terapii logopedycznej, tj. „*Mam Talent*”, „*Wspomaganie rozwoju mowy*”,
- nauka kodowania przez zabawę z bee-botami, photonami oraz programowanie na dywanie,
- Warsztaty wizualizacyjno-przestrzenne: *Mistrzowie Kodowania*, *Kodowanie na dywanie*, *Przedszkolaki programują i kodują*.

- Zajęcia profilaktyczne – dziecko bezpieczne w sieci (Sieciaki). Prowadzenie nauki korzystania z narzędzi informatycznych, m. in. Tablicy multimedialnej, bezpiecznego korzystania z internetu, telefonu, tabletu lub komputera.
- Nauczycielki wezmą udział w certyfikowanym szkoleniu pt. Photon

UMIEJĘTNOŚĆ UCZENIA SIĘ

Kompetencje związane z uczeniem się są na tym etapie niezwykle istotne – przedszkole, to pierwsze doświadczenie dziecka z uczeniem się, w tym z uczeniem się konsekwentnym, możliwie świadomym i ukierunkowanym na osiągnięcie konkretnych celów.

Rolą przedszkola jest poznanie indywidualnych cech, preferencji dziecka, dobór odpowiednich metod i form pracy, by przygotować dziecko do różnych form nauki - pracy grupowej, indywidualnej oraz do różnorodności stylów uczenia się, tworząc dzieciom sytuacje, w których uczą się one gospodarowania czasem przeznaczonym na zabawę, współpracują przy wykonywaniu zadania i biorą odpowiedzialność za wynik swoich działań.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA

- kompetencja ta jest kształtowana poprzez realizację wszystkich obszarów podstawy programowej wychowania przedszkolnego,
- podczas zajęć w przedszkolu dzieci kształtują umiejętność obserwacji i wyciągania wniosków z własnych działań prowadzonych w przedszkolu, uczą się konkretnych zachowań i reakcji,
- dzieci wdrażane są do samodzielnego zdobywania wiedzy przy pomocy różnorodnych źródeł wiedzy (tradycyjnych i nowoczesnych) oraz do współpracy i współdziałania w zespole, grupie, ale też pracy indywidualnej,

- wykorzystywanie do planowania elementów Planu Daltońskiego,
- stosowanie wzmocnień pozytywnych,
- praca w grupach mieszanych wiekowo – uczenie się od siebie (**grupa 1 „Słoneczka” , grupa 3 „Iskierki”, grupa 6 „Krasnoludki”, grupa 8 „Słoneczniki”**)
- praca indywidualna i zespołowa,
- Dziecięca matematyka - E.Gruszczuk- Kolczyńskiej, E. Zielińska,
- zajęcia z wykorzystywaniem Metody Dobrego Startu M. Bogdanowicz,
- zajęcia z wykorzystywaniem Metody Marii Montessori oraz Planu Daltońskiego,
- zajęcia z wykorzystywaniem darów wg Metody Froebela,
- zajęcia ruchu rozwijającego wg Metody Weroniki Sherborne,
- aktywizacja ruchowa dzieci i umuzykalnienie z wykorzystaniem Metody C.Orffa i Metody R.Labana,
- Program rozwijający percepcję wzrokową wg M.Frostig i D.Horne dotyczący rozwijaniu koordynacji wzrokowo-ruchowej, polegającej na zdolności do zharmonizowania ruchów gałek ocznych z ruchami całego ciała lub którejś z jego części.

W roku 2021/2022 przedszkole realizuje projekt EFS pt. „Potrafię wszystko”. W ramach projektu każde dziecko jest aktywnym uczestnikiem zajęć prowadzonych z całą grupą lub z połową grupy. Zajęcia odbywają się

podczas pobytu dzieci w przedszkolu, tj. w godzinach od 7:00 do 16:00. Jest to dodatkowa oferta edukacyjna, która jest adresowana dla wszystkich dzieci z przedszkola.

W ramach w/w projektu dzieci biorą udział w następujących formach zajęć:

- kółko informatyczne „**Mały przedszkolak koduje i programuje**”,
- kółko badawcze „**Mały badacz i naukowiec**”,
- kółko kompetencji językowych „**Mówimy po angielsku**”
- kółko taneczne „**Roztańczona Chatka Puchatka**”.

W ramach organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi objęci są następującymi formami zajęć specjalistycznych i rewalidacyjnych:

- 1. Zajęcia z fizjoterapeutą** - prowadząca mgr Katarzyna Gończowska
- 2. Terapia logopedyczna** – prowadzące mgr Anna Szulc, mgr Tatiana Sawicka
- 3. Terapia psychologiczna**- prowadzące mgr Regina Brancewicz, mgr Dominika Grzegorowska,
- 4. Terapia Metodą A. TOMATISA** - prowadzące: mgr Joanna Jędrysek-Kuczak, mgr Anna Szulc,
- 5. Terapia integracji sensorycznej (SI)** - prowadzące mgr Marta Walaszczyk, mgr Izabela Susek
- 6. Zajęcia w Sali Doświadczenia Świata z elementami integracji sensorycznej**- prowadząca mgr Izabela Krycka
- 7. Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz zajęcia korekcyjno-kompensacyjne** - prowadząca lic. Oliwia Sawicka.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE I OBYWATELSKIE

Kompetencje te na tym etapie rozumiane są jako zdolność do stopniowego wychodzenia poza obszar rodziny, do pracy z innymi w grupie przedszkolnej.

Na tym etapie istotne jest, aby dziecko zrozumiało obyczaje i sposoby funkcjonowania osób w różnych społeczeństwach i środowiskach, dostrzegało różnorodność zachowań, a stopniowo też postaw.

Bardzo ważne jest również wzbudzanie zainteresowania dzieci otoczeniem domu i przedszkola, zachęcanie do podejmowania działań na rzecz wspólnego dobra i pracy w dziecięcym wolontariacie na miarę ich możliwości.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA

Realizacja tych treści odbywa się nieustannie, podczas wszystkich sytuacji, z jakimi stykamy się w przedszkolnej rzeczywistości, a ich celem jest wykształcenie u dzieci postaw społecznie pożądanych:

- budzenie zainteresowania historią naszego kraju, swojej rodziny, okolicy, nauka patriotyzmu – działania związane z odzyskaniem niepodległości przez Polskę, uczenie się i śpiewanie pieśni patriotycznych,
- poznawanie miasta Zielona Góra szlakiem zielonogórskich Bachusików, poznawanie tradycji naszego regionu, kultury, mniejszości narodowych,

- umiejętność współpracy, otwartość, bezkonfliktowość, tolerancja, przy jednoczesnym eliminowaniu postaw społecznie niepożądanych, służą temu tworzone przez dzieci kodeksy zachowania:
 - stosowanie zwrotów grzecznościowych,
 - kulturalne zachowanie podczas różnorodnych sytuacji,
 - nauka tolerancji i poszanowania dzieci i ich rodziców z innych krajów, które uczęszczają do przedszkola, mówią w innym języku.
 - Nauka praw dziecka, obywatelskich, równości oraz poszanowania innych osób.
 - nauka patriotyzmu przez obchody, m.in. Dnia Niepodległości, Dnia Flagi,
 - praca w małym wolontariacie – współpraca z PCK (Klub Wiewiórka), udział w akcjach charytatywnych (zbiórka Caritas, Góra grosza, Nakrętka, Psu na budę), Ogólnopolska kampania na rzecz Osób Terminalnie Chorych „Pola Nadziei”,
 - realizacja programów i projektów edukacyjnych, tj.: adaptacyjnego programu dla dzieci 3-letnich „Bezpieczny Przedszkolak”, „Przedszkole promujące zdrowie”,
 - **Realizacja programu preorientacji zawodowej pt. „*Jak dorosnę, to zostanę...*” (ze względu na sytuację pandemiczną w kraju projekt będzie realizowany podczas zajęć dydaktycznych, np. poznawanie zawodów oraz oglądanie prezentacji multimedialnych o różnych zawodach.**

INICJATYWNOŚĆ I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Poczucie inicjatywy i przedsiębiorczość należy rozumieć, jako zdolność do wcielania pomysłów w czyn.

Kompetencja ta obejmuje działania zmierzające do rozwoju poczucia sprawstwa przez stwarzanie dzieciom warunków do samodzielnego eksplorowania świata, eksperymentowania, doświadczania.

Inicjatywność i przedsiębiorczość są rozwijane wielopłaszczyznowo i co ważne, ich elementy są obecne podczas wszystkich działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, w których uczestniczy dziecko w przedszkolu.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA

- w ramach realizowania tych treści stwarzane są każdorazowo okazje pozwalające dzieciom samodzielnie doświadczać, eksperymentować, eksplorować (np. robienie kanapek, własne komponowanie śniadania, tzw. „szwedzki stół”, sałatki owocowych, pieczenie, malowanie, rysowanie, wydzieranie, lepienie z różnych mas plastycznych, polisensoryczne poznawanie otoczenia, układanie **różnorodnych** klocków, zabawy ruchowe, **gry edukacyjne oraz programy rewalidacyjne na dywanie interaktywnym**, zabawy na placu zabaw, nauka jazdy na rowerkach, hulajnogach, w piaskownicy, elementy Hortiterapii w szklarni przedszkolnej – hodowla roślinek, dbanie i pielęgnowanie hodowli roślin w szklarni, **tzw. „wiosenny zielony parapet” – sadzenie nasion i szczypiorku,**

hodowanie kielków w każdej grupie. Wspólnie z dziećmi osadzenie gazonów przed przedszkolem, nasadzenie drzewek i krzewów na terenie przedszkola, udział całej społeczności przedszkola w Ogólnopolskim Dniu Drzewa – akcja „Zostań fundatorem drzewa”.

- codzienne przebywanie na świeżym powietrzu, zabawy ruchowe na placu zabaw, ćwiczenia ruchowe i umuzykalniające w sali gimnastycznej,
- udział dzieci w gimnastyce korekcyjnej oraz w porannych ćwiczeniach ruchowych,
- zaaranżowanie w grupach różnych kącików zainteresowań,
- zabawy doświadczalne i eksperymentalne,
- granie w gry zespołowe typu: unihokej na boisku przedszkolnym, jazda na rowerkach biegowych, hulajnogach. Gry planszowe typu „chińczyk”, „na grzyby”, „na ryby”, warcaby, szachy oraz inne gry planszowe.
- *Kodowanie na dywanie* – zabawy z bee-botami, protonami, zabawy na dywanie interaktywnym,
- współpraca podczas stawiania dzieciom zadań do wykonania w parach, grupach czy zespołach, co pozwala im poczuć się współodpowiedzialnymi za ostateczny efekt podejmowanych działań,
- warsztaty plastyczne, wizualizacyjno-przestrzenne, sportowe, logorytmiczne, kulinarne, eksperymentalno-doświadczalne oraz zajęcia otwarte prowadzone dla rodziców,
- udział w warsztatach zewnętrznych, np. Jak robi się bombki świąteczne, świece, mydełka, pierniki, instrumenty perkusyjne i inne

- wycieczki edukacyjne do różnych instytucji użyteczności publicznej, kulturalnej – park, ogród botaniczny, sad, gospodarstwa agroturystyczne, biblioteka, muzeum, teatr, teatr muzyczny, filharmonia, dworzec PKP, deptak zielonogórski.

ŚWIADOMOŚĆ I EKSPRESJA KULTURALNA

Praca w tym obszarze ukierunkowana jest na twórcze wyrażanie doświadczeń i emocji za pośrednictwem różnorodnych środków ekspresji: muzyki, sztuki, literatury. Doświadczenia takie pozwalają na wyrażenie przez dziecko różnorodnych stanów emocjonalnych, wyzwolenie pozytywnych emocji, a przez to otwarcie się na nowości. Wzmacniają inicjatywę i pomagają w nawiązaniu relacji.

Przedszkole daje dziecku możliwość nie tylko poznawania i odtwarzania rzeczywistości związanej z kulturą i sztuką, ale również eksperymentowania z rytmem, głosem, dźwiękiem, ruchem, grafiką.

PRZYKŁADOWE DZIAŁANIA PRZEDSZKOLA

Te kompetencje przedszkolaki nabywają poprzez:

- codzienne rysowanie i malowanie (w tym nietypowymi technikami, np. malowanie węglem, farbami, ołówkiem, palcami, innymi przedmiotami, przy użyciu materiału przyrodniczego, kasztanami, malowanie przez gazetę), rysowanie, śpiewanie, taniec, organizacja konkursów plastycznych oraz wykonanie prac plastycznych,
- wystawy prac dzieci (sala, korytarz przedszkolny, szatnia), udział w konkursach plastycznych,

- udział w różnych uroczystościach – jako mali aktorzy (Pasowanie na przedszkolaka, Święto Niepodległości, Wieczornica, Jasełka, Dzień Babci i Dziadka, występy Jasełkowe dla emerytowanych pracowników naszego przedszkola, Dzień Wiosny, Dzień Mamy i Taty, pożegnanie przedszkola) z instrumentacją dźwiękową (gra na prostych instrumentach muzycznych),
- udział w konkursach przedszkolnych, tj. muzyczne, plastyczne, recytatorskie, występach i przeglądach: „Wieczornica” i Jasełka w Lubuskim Teatrze, Przegląd Taneczny „Słoneczne Rytm”, Przegląd Piosenki Dziecięcej, Przegląd Teatryków Dziecięcych,
- udział w koncertach, przedstawieniach teatralnych w przedszkolu oraz w spektaklach teatralnych,
- udział dzieci w zajęciach rytmiczno-umozaczniających – 1 x w tygodniu (śpiewanie, taniec, ilustrowanie muzyki ruchem, logorytmika),
- udział dzieci w kółku tanecznym „**Roztańczona Chatka Puchatka**” w ramach projektu EFS „**Potrafę wszystko**”, prowadzone raz w tygodniu w każdej grupie przedszkolnej,
- działania przedszkolnego klubu „**Ekoludka**”: obchody święta drzewa, światowego dnia czystych rak, upowszechnienie idei picia wody jako cennego składnika diety, obchody „Światowego dnia wody”, dbanie o środowisko, udział w programie profilaktycznym sanepidu pt. „**Czyste powietrze wokół nas**”.

WYBRANE METODY

- metoda pedagogiki zabawy,
- metoda tworzenia map pojęciowych,
- metoda twórczego myślenia,
- ruch rozwijający wg Weroniki Sherborne,
- metody parateatralne: technika zmiany ról, drama, pantomima, teatr paluszkowy, teatr kukiełkowy, teatr cieni, opowieść ruchowa,
- dziecięca matematyka prof. Ewy Gruszczyk-Kolczyńskiej i Ewy Zielińskiej,
- metoda Carla Orffa (instrumenty),
- metoda Dobrego Startu prof. Marty Bogdanowicz,
- metoda Marii Montessori,
- metoda aktywnego słuchania muzyki według Batti Strauss,
- metoda gimnastyki twórczej (ekspresyjnej) Rudolfa Labana (improwizacja ruchowa),
- edukacja przez ruch wg Doroty Dziamskiej,
- kinezyjologia edukacyjna – metoda Dennisona,
- metoda projektu lub jej elementy,
- metoda integracji sensorycznej.
- metoda A.Tomatissa.

POMOCE DYDAKTYCZNE

- zabawki w kącikach zabaw (np. *lalki, wózki, auta, różnorodne klocki, gry planszowe stolikowe, puzzle, układanki, biblioteczki dla dzieci w każdej grupie, zabawki – zwierzątka i td.,*),
- kąciki zainteresowań w każdej grupie, tj.:
 - ✓ *kąciki kuchenne, wyposażone w naczynia, talerzyki, kubeczki, sztucce, zabawkowe warzywa, owoce, produkty spożywcze,*
 - ✓ *kąciki majsterkowicza,*
 - ✓ *kąciki biblioteczki,*
 - ✓ *kąciki do zabaw matematycznych, wyposażone w patyczki drewniane, szczypczyki z pomponami, figury geometryczne, klocki, gry edukacyjne. Nasze kąciki matematyczny wzbogaciły również pomoce własnoręcznie wykonane przez nauczycielki między innymi pudełka do klasyfikowania figur geometrycznych, domino z figurami, kostki do liczenia, talerzyki edukacyjne czy plansze do kodowania, kolorowe koraliki do nawlekania,*
 - ✓ *kąciki konstrukcyjne, wyposażone w różnorodne klocki, kartonowe klocki konstrukcyjne, klocki LEGO i td.,*
 - ✓ *kąciki lalek z wymiennymi ubrankami, wózki dla lalek,*

- ✓ *kąciki plastyczne, wyposażone w kredki, papier o różnej fakturze, farby, pędzle, nożyczki, klej, sztalugi do rysowania,*
- ✓ *kąciki samochodowe (tory samochodowe, garaże dla samochodzików, samochody),*
- ✓ *kąciki do zabawy masami plastycznymi, piaskiem mokrym i piaskiem kinetycznym,*
- ✓ *kąciki gier planszowych, puzzli, układanek –dobieranek.*

W grupie 8 „Słoneczniki” znajduje się sprzęt i pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć Metodą M.Montessori.

- *zabawki sportowe i sprzęt terenowy znajdujący się na placu zabaw (np. drabinki, tunele, zjeżdżalnie, ścianka wspinaczkowa, huśtające gniazda, domki, piaskownice, ławeczki, materace, piłki, unihokej dla dzieci, bramki piłkarskie, obręcze, samochodziki, rowerki biegowe, hulajnogi, skakanki, gumy do skakania, wiaderka, łopatki, foremki, sitka, bańki mydlane),*
- *sprzęt do zajęć z Hortiterapii – szklarnia, ziemia, półki dla każdej grupy do nasadzeń, narzędzia ogrodnicze, nasiona, sadzonki,*
- *sprzęt do gimnastyki korekcyjnej,*
- *sprzęt do fizjoterapii (wyposażenie sali fizjoterapii),*

- sprzęt do integracji sensorycznej,
- wyposażona Sala Doświadczania Świata z elementami integracji sensorycznej,
- pomoce edukacyjne (*np. lupa, mikroskop, globus, mapa, waga, miarka, menzurka, pęseta, magnesy, zegar, liczydło, magiczne skrzynki, piasek kinetyczny, stoliki LED, parawany – teatrzyki, kukielki, pacynki, garderoba ze strojami, duże plansze edukacyjne*),
- instrumenty muzyczne (bębenki, tamburyna, kołatki, grzechotki, trójkąty, dzwonki melodyczne), pianino,
- duża ścieżka dźwiękowa, która jest zamontowana na placu przedszkolnym (*dzwonki, janczary, talerze-żele, dzwonki, trójkąty*)
- narzędzia TIK – aparat fotograficzny, kamera video ze statywem, magnetofony, laptopy, 7 tablic multimedialne (1 w sali rytmicznej, 6 w salach: nr 1,3, 5,6,7,8), komputery w grupach przedszkolnych, dywan interaktywny z grami i programami rewalidacyjnymi dla dzieci z SPE, zestawy bee-botów i photonów do kodowania i programowania oraz scenariusze do zajęć z bee-botami i protonami,

- pomoce „naturalne” i materiał przyrodniczy, tj.: *liście, patyki, szyszki, kasztany oraz inne, faktura o różnej grubości, papier o różnej fakturze i kolorze, pudełka, gumki, tacki papierowe, folia aluminiowa, wełna, guziki, filc, inne materiały plastyczne, pędzle, farby, kredki, kasza manna, fasola, ryż, nasiona, masa solna oraz inna masa plastyczna, piasek kinetyczny, piasek mokry.*

- **Pomoce dydaktyczne do prowadzenia zajęć terapeutycznych (specjalistycznych i rewalidacyjnych):**

- logopedycznych,
- rewalidacyjnych,
- terapii pedagogicznej,
- terapii psychologicznej,
- pedagoga specjalnego,
- surdopedagoga,
- ruchowych,
- terapii ręki,
- zajęć terapeutycznych w Sali Doświadczenia Świata z elementami integracji sensorycznej,
- sprzęt do zajęć z integracji sensorycznej (SI),
- sprzęt do prowadzenia zajęć z fizjoterapii,
- Fantom – do prezentacji oraz nabycia przez dzieci rzeczywistych, praktycznych umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Nadzór pedagogiczny obejmuje wspomaganie, monitorowanie i kontrolę

Wspomaganie

Dyrektor wspomaga nauczycieli w realizacji ich zadań, w szczególności przez:

- a) diagnozę pracy przedszkola
- b) planowanie działań rozwojowych, w tym motywowanie nauczycieli do doskonalenia zawodowego
- c) prowadzenie działań rozwojowych, w tym organizowanie szkoleń i rad pedagogicznych.

Monitorowanie

W celu realizacji zadań przedszkola dyrektor:

- a) analizuje dokumentację przebiegu nauczania
- b) obserwuje prowadzone przez nauczyciela zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze oraz inne zajęcia i czynności wynikające z działalności statutowej przedszkola.